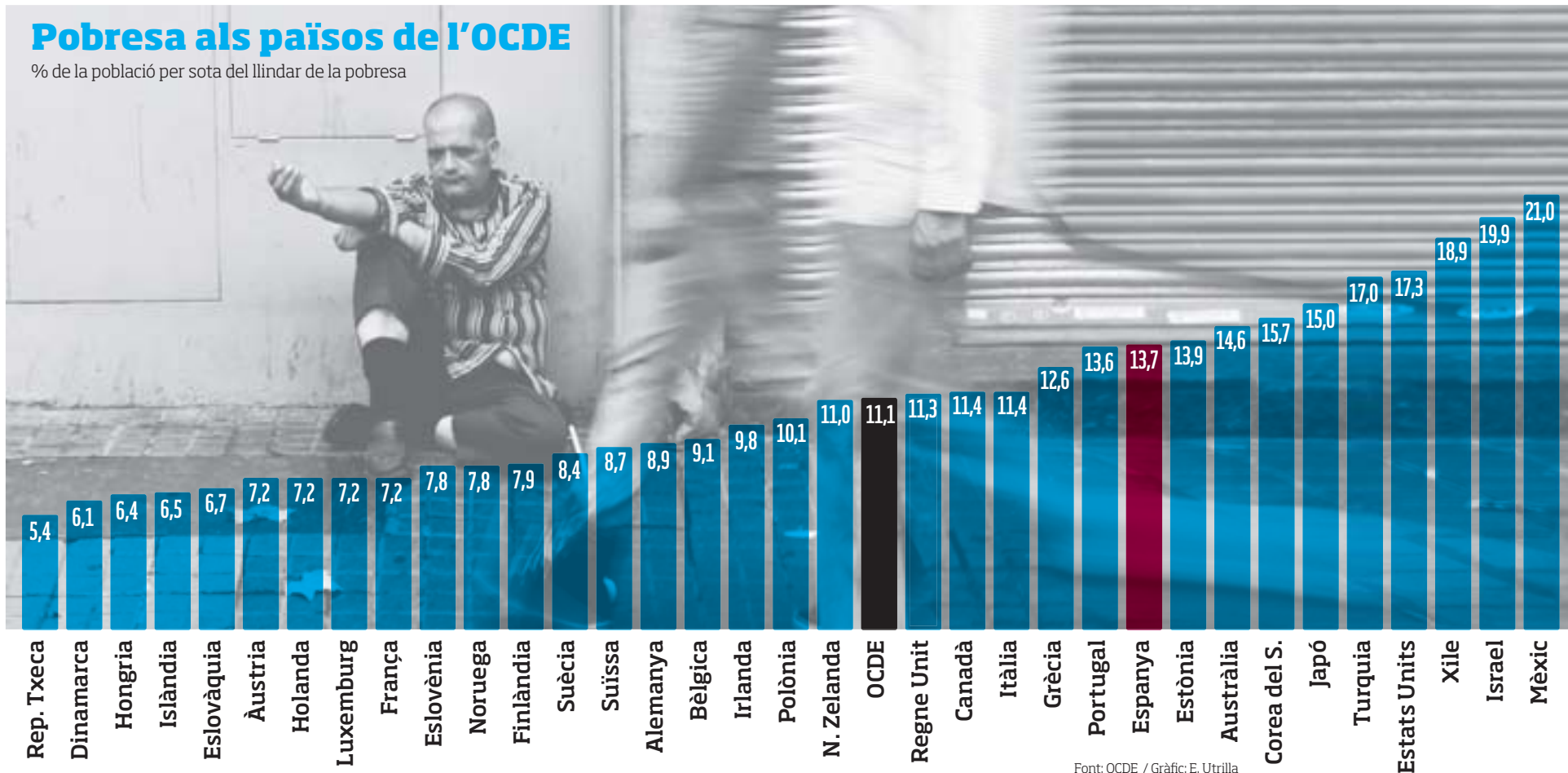

Pobresa als països de l'OCDE

% de la població per sota del llindar de la pobresa

Més pobres que a Portugal, però menys que als EUA

El 5,8% de la població catalana pateix privació material severa, una proporció que s'ha disparat en els últims anys de crisi econòmica, i que supera la mitjana estatal

TEXT CHRISTIAN DE ANGELIS

Igualtat o llibertat és la clàssica dicotomia que es planteja entre les polítiques de dretes i esquerres, tant en els aspectes socials com en els econòmics. En el debat monogràfic sobre la pobresa d'aquesta setmana al Parlament, aquesta confrontació ideològica va tenir una presència clara. Per exemple, amb l'alerta de la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya que cal una estratègia "que permeti sortir de l'espiral d'increment de les desigualtats que viu la societat catalana". Altres entitats, com la plataforma Pobreza Cero, van instar els polítics a introduir el criteri de "redistribució de la riquesa".

Quina és la situació actual de les desigualtats a Catalunya en el context internacional? Les dades

de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) situen Espanya en la franja alta de països amb més taxa de pobresa. Amb un 13,7% de la població per sota del llindar de la pobresa, Espanya té una situació millor que la de països desenvolupats com els Estats Units, el Japó, Austràlia i Israel, però pitjor que Portugal, Itàlia o fins i tot Grècia, i se separa per una gran distància d'Alemanya, Dinamarca i la República Txeca, l'estat que té una taxa de pobresa més baixa en el conjunt de l'OCDE.

Per sobre de la mitjana A Catalunya la taxa de pobres ha superat la mitjana estatal en indicadors com, per exemple, la proporció de població amb privació material severa. Aquest indicador, creat per l'Eurostat, l'oficina

estadística de la UE, mesura les persones que tenen unes condicions de vida restringides per la falta de recursos i que no es poden permetre com a mínim quatre dels nou ítems següents: pagar les factures de lloguer, hipoteca o serveis públics; mantenir la llar adequadament calenta; assumir despeses inesperades; menjar carn o proteïnes de manera regular; anar de vacances; disposar de cotxe, rentadora, aparell de televisió en color o telèfon.

El 2009 Catalunya sumava 141.000 persones en situació de privació material severa, un 2% de la població total, enfront del 4,5% al conjunt d'Espanya o el 5,8% del conjunt de la zona euro. Només dos anys més tard, el 2011, l'últim exercici amb dades disponibles, la situació s'havia capgirat i

La República Txeca és l'estat amb una taxa més baixa de pobresa en el conjunt de l'OCDE

Les prestacions socials redueixen el risc de pobresa a més homes que dones

a Catalunya la taxa de persones amb privació material severa havia pujat fins al 5,8%, enfront del 4,5% del conjunt d'Espanya.

Més risc per a les dones

D'altra banda, l'Eurostat també mesura la taxa de risc de pobresa, és a dir, persones amb una renda disponible per sota del 60% de la mitjana d'ingressos disponibles anuals equivalents. Del 2004 al 2011, la taxa de risc de pobresa va passar a Catalunya del 20,6% de la població al 26,3%, mentre que al conjunt d'Espanya es va passar del 24,3% al 30%. Les pujades, en els dos casos, són netament inferiors a les registrades a la zona euro, on el risc de pobresa, superior a Catalunya l'any 2004 (se situava en el 24,3%), només va augmentar fins al 25,6% fins al 2011.

La pobresa, tant a Catalunya com a la resta d'Espanya i la UE, castiga d'una manera més intensa les dones que els homes, tot i que la crisi econòmica ha escurçat les diferències. L'any 2004 hi havia una distància de 2,5 punts en la taxa de risc de la pobresa masculina i la femenina a Catalunya, que a l'exercici 2011 s'havia reduït en 1,1 punts: 26,8% de la població en risc de pobresa entre les dones i 25,7% entre els homes.

Curiosament, les transferències socials retiren de la situació de risc de la pobresa més homes que dones a Catalunya. El risc de pobresa en el col·lectiu masculí baixa 7,7 punts entre els homes després de rebre la prestació, fins al 18%, i entre les dones descendeix fins al 20,3%, 6,5 punts menys.